

Nunchaku

Je to snáď najznámejšia zbraň RyuKyu Kobudo. Svoju popularitu získala vďaka filmom s Bruce Leem, ako aj ďalším komerčným filmom.

Poľnohospodársky pôvod Nunchaku je zrejmý. Vo Východnej Ázii sa používali na mlátenie obilia, či ryže. Iný druh slúžil ako konské zubadlo a ďalší (s krátkym spojom) ako luskáčik na orechy. V pôvodnej forme boli ramená kratšie ako predlaktia človeka. Ako spoj slúžili prepletené vlasy z konského chvosta. V období vpádu klanu Satsuma, kedy bolo zakázané na Okinawe nosenie akýchkoľvek zbraní, sa do cepov začali implementovať známe techniky so Sansetsukon a začal sa formovať vlastný systém okinawského Nunchaku Jutsu. Bol ovplyvnený jednak okinawským Te (známe sú aj pomenovania Tode, alebo Toudi Jutsu) a čínskymi osadníkmi z dediny Kuninda. Keď Nunchaku nadobudlo charakter zbrane, ramená sa začali formovať do kónického tvaru a ramená sa začali predlžovať kvôli účinnejším blokovacím technikám.

Táto nevinne vyzerajúca zbraň sa dokáže v rukách odborníka zmeniť na vír tvrdého dreva, ničiaceho všetko živé v dosahu. Pri seku je tlak na miesto dopadu asi 500 kilogramov na centimeter štvorcový. Pre priblíženie – ako keby vám niekto postavil na hlavu pol tonovú tyč s jednocentimetrovými hranami prierezu. Pri predstave, že ľudská lebka pukne už pri 4

kilogramoch je táto predstava hrôzostrašná.

Dobre vedené rameno dokáže vyvinúť silu 600 kp/cm štvorcový, čomu neodolá takmer. Treba si tiež uvedomiť, že drevo na rozdiel od kovu láme kosť spôsobom trieštivej zlomeniny. Takýto typ úrazu je vždy komplikovaný, pretože jednotlivé fragmenty kosti treba pred imobilizovaním napraviť chirurgicky. Takisto si treba uvedomiť, že pri zručnosti je táto zbraň schopná udierať aj „za roh“, čiže sa dokáže ohnúť a udrieť aj súpera ukrývajúceho sa za prekážkou, alebo blokujúceho našu zbraň.

Aj z tohto dôvodu si treba mať na pamäti, že zo začiatku môže byť Nunchaku rovnako nebezpečné protivníkovi, ako aj majiteľovi Nunchaku. Preto by sa malo začať postupne. Začiatok systému Kobudo Kwai a jeho členského klubu Kobudo Kai, tvoria Furi Tome techniky, zastavenie letiaceho ramena. My musíme kontrolovať zbraň, nie zbraň nás. Až neskôr sa pristupuje ku Kaeshi technikám (pri jednom pohybe sa vykonajú dve techniky, kombinovaná techniky) a ku Kaiten technikám (zaháňacie techniky).

V pozmenených formách boli Nunchaku v boji používané prakticky na celom svete – či už išlo o českých husitov a ich slávne cepy, alebo o stredovekých európskych rytierov, ktorí používali na turnajoch a vo vojnách palicu s ostnatou, železnou guľou na konci.

Takisto aj v Číne, Japonsku a Okinawe existovalo viacero druhov Nunchaku. Dve rovnaké ramená osemuholníkového prierezu (Hakakukai Nunchaku), s cylindrickým prierezom (Marugata Nunchaku), šesťuholníkovým prierezom (Rokakukei Nunchaku), Nunchaku z dvoch častí polguľovitého tvaru, ktoré k sebe priliehali (Hankei Nunchaku), jedno rameno dlhé a druhé krátke (Kurumanbo), tri rovnako dlhé ramená (Sansetsukon Nunchaku), štyri ramená (Jonsetsukon Nunchaku) a iné. Bývajú spojené povrazom (himo), alebo s reťazou (kusari).

Spoj medzi ramenami býva krátky, aj dlhý - to závisí jednak od konkrétnej školy, čo učí Nunchaku Jutsu, ale aj od použitia. Nunchaku s krátkou reťazou, či povrazom sú nekompromisnejšie napríklad pri pákach na kĺby (Kansetsu) a dáva viac sily pri blokoch držaných na konci (Kikonbu), zatiaľ čo nunchaku s dlhšou reťazou sú vhodnejšie pri Kaeshi, Kaiten a Ju (mäkkých) technikách.

Nunchaku sa rovnako účinne bodá, seká, švihá, či robia pákové techniky. Tak isto sa s ním dá pracovať ako s Tessenom, v prípade, že držíme obe ramená v jednej ruke (Tatami mochi). Nunchaku sa dá používať aj v úchope dvoma rukami, je možné pracovať aj s dvoma zbraňami. Je to skvelá zbraň proti viacerým oponentom hlavne kvôli schopnosti vytvoriť okolo seba pomocou Kaiten technik nepreniknuteľnú stenu z dreva, ktorá neprepustí akýkoľvek útok.

Vhodnými materiálom na výrobu Nunchaku je tvrdé drevo, napr. biely, červený, alebo mongolský dub. Stretli som sa aj so zbraňami s exotickými drevami ako boli eben, alebo palisander. Z domácich drevín sú vhodné dub, alebo agát. Dnes sa dajú zohnať aj kovové, teleskopické, umelohmotné, gumené Nunchaku. Ako spojivo môže poslúžiť aj reťaz alebo lanko z pevnej, nie však pružnej tkaniny, alebo guma. Pri výbere Nunchaku si musíme byť vedomí prečo a načo si zbraň kupujeme.

V našom systéme Kobudo Kwai sa s Nunchaku robia jednak tvrdé techniky, ako sú údery, švihy, takisto aj tvrdé bloky, kedy je blokujúce predlaktie vytvrdené drevenými ramenami zbrane pevne priliehajúcimi k rukám. Už tu je dôležitá dokonalá kontrola zbrane. Neskôr sa prechádza k mäkkým technikám, hodom, pákam na ruky a nohy,

škrtiacim technikám, znehybňovaniu a transportu súpera.

Táto zbraň bola zbraňou farmárov, takže k systematizácii Nunchaku Jutsu došlo až v neskoršej dobe. Je síce romantické predstavať si, že Kobudo (a povedzme si otvorene, že aj Karate) vzniklo pri snahe obyčajného ľudu vymaniť sa spod jarma otrokárstva klanu Satsuma, ale keď si uvedomíme, že farmár pracoval na svojom poličku 10 hodín denne, tak mi príde trochu nepravdepodobné a nereálne, že by po príchode domov po zotmení odniekiaľ vytiahol svoju zbraň a piloval s ňou zložité zostavy a kombinácie. Podľa môjho názoru sa vďaka svojej funkčnosti a tvaru. Podľa môjho názoru bola vďaka svojmu tvaru a funkčnosti využívaná ako zbraň rovnako, ako ju používali husiti a ako stredoveký rytieri používali svoje ostatné cepy. Avšak v dnešnej dobe je Nunchaku skvelým tichým učiteľom, ktorý nám nedovolí poľaviť v našej koncentrácii a každé zaváhanie potrestá bolestivou skúsenosťou.

Čo sa týka Kata s Nunchaku, existuje veľmi málo dochovaných historických Kata, pretože väčšina majstrov si vytvárala vlastné Kata, ktoré korešpondovali s ich systémom a školou výučby. Aj dnes nachádzame Kata pomenované ich tvorcov. Medzi majstrov Nunchaku patrili mená ako Yabiku Modem, autor kata Yabiku Sho a Yabiku Dai, Shinken Taira, ktorý vytvoril preslávenú kata Meazato no Nunchaku (Meazato je meno jeho matky), Motokatsu Inoue, ktorý vytvoril kata Senhara, z dnes žijúcich majstrov napríklad Fumio Demura, ktorý vytvoril kata Demura Ichi a Demura Ni. V systéme Kobudo Kwai sa zo začiatku cvičia žiacke kata, ktoré majú pomenovania Renshuho Shodan, Nidan, Sandan, atď. Neskôr sa prechádza k majstrovským kata. Niektoré z nich sú menované vyššie.

Účinnosť a nebezpečnosť tejto nenápadnej zbrane boli príčinou, prečo je jej nosenie, či vlastníctvo v mnohých štátoch sveta zakázané. Stačí ak spomenieme Nemecko, Francúzsko a USA. Ľudia sa dozvedeli o Nunchaku a mnohí delikventi ho zneužili pri rôznych násilnostiach. Preto by sme nemali zabúdať, že každá zbraň Kobudo, Nunchaku nevyvímajúc, je určená na náš vlastný duchovný a telesný rozvoj.

Pripravili: Igor Vakoš
Foto: Andrej Považan
www.kobudo.eu.sk